

Áfallaáætlun

Í Dalskóla starfar áfallateymi og áfallaráð

Veturinn 2012 – 2013 var sett saman áfallateymi en fyrstu tvo veturna var það hluti af nemendaverndarráði og mun áfram vera í tengslum við það.

Í áfallateymi sitja:

Hildur Jóhannesdóttir, skólastjóri
Sigrún Ásta Gunnlaugsdóttir, aðstoðarskólastjóri
Kári Garðarsson, aðstoðarskólastjóri,
Fríða Björnsdóttir, hjúkrunarfræðingur
Sigríður Guðmarsdóttir, sóknarprestur til ráðgjafar
Arndís Þorsteinsdóttir, sálfræðingur til ráðgjafar
Ritari/skrifstofustjóri Dalskóla.

Fyrstu verkefni þessa teymis voru og eru að betrubæta og innleiða áfallaáætlun skólans. Hlutverk áfallateymis er að vera skólastjórum og öðru starfsfólki skólans til aðstoðar við að mæta ýmiss konar áföllum sem nemendur og/eða starfsfólk verður fyrir eða tengjast skólanum. Áfallateymið fundar í upphafi hvers skólaárs og metur hvernig áætlunin skuli kynnt og fer yfir stöðuna í skólanum.

Áfallateymi er á ábyrgð skólastjóra eða staðgengils hans. Áfallateymi gerir vinnuáætlun svo bregðast megi við áföllum sem orðið hafa s.s. bráð veikindi, alvarleg slys, dauðsföll eða aðrir þeir atburðir sem líklegt er að kalli fram sorgarviðbrögð og/eða áfallastreitu.

Vinnuáætlunin verður að vera skýr og afdráttarlaus vinnuáætlun um hvert hlutverk þeirra er sem í teyminu eru, hvernig og í hvaða röð eigi að bregðast við hverju einstöku tilviki.

Í áfallaráði sitja:

Skólastjórar
Reynslumikill starfsmaður
Sá starfsmaður sem tengdastur er þeim einstaklingi eða hópi sem í hlut á hverju sinni
Tilkallaður sérfræðingur (þjónustumiðstöð, prestur, ættingi) eftir atvikum,

Hlutverk áfallaráðs er að virkja og útfæra áfallaáætlunina og taka ákvarðanir um viðbrögð þegar sá atburður verður sem veldur áfalli einstaklings eða hóps. Áfallaráð heldur utan um aðgerðir, upplýsingaöflun, skráningar, útdeilir og samskipti innan húss og utan á meðan á ferlinum stendur.

Áfallaráð er á ábyrgð skólastjóra eða staðgengils hans.

Komi einhver sá atburður fyrir að fjölmiðlar sækist eftir upplýsingum er það eingöngu skólastjóri eða staðgengill hans sem gefur þær. Skólastjóri leitar samráðs Skóla- og frístundasviðs Reykjavíkurborgar.

Hver sá starfsmaður sem fyrstur fær fregnir af andláti, slysi eða langvinnum veikindum kemur þeim til skólastjóra svo fljótt sem auðið er.

Mikilvægt er að huga að óskum fjölskyldna þeirra sem í hlut eiga hverju sinni. Við skipulag áfallahjálpar og viðbragða, þarf að hafa í huga alla þá einstaklinga sem koma að starfi skólans s.s. nemendur, aðstandendur, stjórnendur og annað starfsfólk skólans.

Áfallateymi skal sjá um að allt starfsfólk skólans fái kynningu á því hvernig bregðast skuli við áföllum. Einnig þarf áfallateymið að sjá til þess að kennarar og annað starfsfólk sem að áfallahjálparinnur fái stuðning og aðstoð.

Áföll:

- Alvarleg slys (nemenda, aðstandenda eða starfsfólks skólans)
- Alvarleg veikindi (nemenda, aðstandenda eða starfsfólks skóla)
- Langvinnir sjúkdómar (nemenda, aðstandenda eða starfsfólks)
- Andlát (nemenda, aðstandenda, starfsfólks eða maka starfsfólks)
- Náttúruhamfarir (viðbrögð í kaflanum um almannavarnir)
- Félagslegar aðstæður sem leitt geta til áfalls (skilnaður, flutningar, vímuefni).

Nemendaverndarráðsfundur tekur á málefnum Dalskólabarna en áfallaráð á málefnum starfsfólks

Vinnutilhögun áfallaráðs ef áfall verður hjá barni:

Alvarlegt slys á barni:

Ef slys verða í skólanum:

- Ef nemandi verður fyrir alvarlegu slysi í skólanum skal strax hafa samband við lögreglu og forráðamenn nemandans og hringja í 112.
- Áfallaráð fundar og ákveður hvernig bregðast skuli við eftirleiðis.
- Aðilar úr áfallaráði ræða við nemendur sem tengjast málinu.
- Nemendum og starfsfólki er gerð grein fyrir aðstæðum.
- Skólastjóri bera ábyrgð á að enginn fari heim úr skólanum með rangar eða misvísandi upplýsingar um atburðinn.
- Skólastjóri er tengiliður við fjölmiðla ef þeir sýna atburðinum áhuga. Allir starfsmenn skulu vísa á þá ef til þeirra er leitað eftir upplýsingum.

Slys sem verða utan skólatíma:

- Skólastjóri - Umsjónarkennari fær staðfestingu á atburði.
- Áfallaráð fundar svo fljótt sem auðið er og tekur ákvörðun um hvernig bregðast skuli við.
- Öðru starfsfólki sem að nemandanum og námshópnum koma verði tilkynnt um atburðinn eins fljótt og auðið er.

Næstu dagar:

Mikilvægt er að upplýsingastreymi til skólans sé gott og rétt. Umsjónarkennari kemur upplýsingum til skólafélaga.

Þegar nemandi kemur aftur í skólann:

- Undirbúa þarf skólafélaga undir komu nemandans aftur í skólann.
- Umsjónarkennari og/eða aðili úr áfallaráði ræða við nemanda og aðstandendur áður enn hann kemur í skólann og hlusta eftir því hvernig hann vill hafa aðstæður.

- Umsjónakennari fylgist sérlega vel með nemandanum næstu daga og vikur og lætur hann vita að hann hafi alltaf aðgang að aðstoð.

Langvinnir sjúkdómar/alvarleg veikindi barns:

- Viðkomandi starfsfólki og skólafélögum skal gerð grein fyrir aðstæðum.
- Ákvörðun áfallaráðs hvernig taka skuli á hverju tilfalli eftir aldri nemenda
- og aðstæðum hverju sinni.
- Aðilar úr áfallaráði ásamt kennara ræða við og vinna með nemendum sem málinu tengjast.
- Kennari barnsins og skólastjórnandi ásamt sérkennara vinna með foreldrum að sambandi barns við skóla og við framvindu náms eftir atvikum.

Þegar barnið kemur aftur í skólann:

- Undirbúa þarf skólafélaga undir komu nemandans aftur í skólann.
- Umsjónarkennari og/eða aðili úr áfallaráði ræða við nemanda og aðstandendur áður enn hann kemur í skólann og hlusta eftir því hvernig hann vill hafa aðstæður.
- Umsjónakennari fylgist sérlega vel með nemandanum næstu daga og vikur og lætur hann vita að hann hafi alltaf aðgang að aðstoð.

Andlát nemanda:

- Skólastjóri sér um að afla staðfestra upplýsinga með því að hafa samband við prest viðkomandi sóknar sem staðfestir atburðinn og hafa samband við heimilið.
- Áfallaráð kallað saman á stuttan fund þar sem ráðið skiptir með sér verkum og ákveður fyrstu viðbrögð skólans.
- Mjög áriðandi er að allar aðgerðir skólans séu bornar undir viðkomandi forráðamenn til samþykkis og hafa þá með í ráðum frá upphafi.
- Kveikt er á kertum í starfsmannakaffistofum.

- Gæta skal þess að náin skyldmenni hins látna sem eru við nám eða störf við skólann fái fréttirnar sérstaklega, en ekki yfir hóp.
- Skólastjóri upplýsir allt starfsfólk skólans um andlátíð og hefur sálfræðing, prest eða annan stuðningsaðila með í ráðum
- Skrifstofustjóri skólans sér um að tilkynna þeim sem fjarri eru.
- Skólastjóri og/eða annar úr áfallaráði og kennari tilkynni andlátíð strax í viðkomandi umsjónarhópi og/eða viðkomandi eldribarna deild. Mikilvægt er að allir fái fréttirnar samtímis
- Umsjónarmaður dregur fána í hálfu stöng þegar tilkynningin hefur borist öllum til eyrna. Mikilvægt er að nemendur fari heim í lok skóladags með skriflega tilkynningu til forráðamanna til að þeir geti brugðist við viðbrögðum nemenda þegar heim er komið.
- Hafa ber í huga að hlúa þarf að nemendum í bekknum eins og hægt er með aðstoð hjúkrunarfræðings, námsráðgjafa og/eða sálfræðings. Einnig er mögulegt að fá þjónustu prests í samvinnu við alla foreldra. Gefa þarf börnunum góðan tíma fyrir viðbrögð og spurningar. Sýnið eigin sorg en missið ekki sjálfstjórn.
- Greinið börnunum jafnóðum frá því hvað gerist næstu daga, kistulagning, jarðarför.
- Eftir atvikum kallað til minningarathafnar í samvinnu við foreldra
- Útbúa samúðarkveðju
- Skólastjóri og/eða kennari fer með blóm eða kerti
- Mikilvægt að fulltrúar skólans vel tengdir fjölskyldunni verði við jarðaför
- Skólinn/skólastjóri/kennari riti minningargrein.
- Huga þarf að sorgarúrvinnslu, syngja falleg lög, teikna myndir, skrifa bréf til fjölskyldunnar, lesa ljóð og fallegar sögur, eftir atvikum að undirbúa þau minningarathöfn eða jarðarför í samvinnu við foreldra

Vinnutilhögun áfallaráðs ef áfall verður aðstandanda barns:

Alvarleg veikindi aðstandenda barns:

- Kennari barnsins fær staðfestingu á veikindunum hjá forráðamanni nemandans.
- Upplýsingum er komið til allra sem málið varðar.
- Áfallaráð fundar um málið og ákveður í samráði við forráðamenn hvernig unnið skuli að málinu
- Aðilar úr áfallaráði aðstoða umsjónakennara við að undirbúa umsjónarhópinn hvernig hann tekur á móti nemandanum þegar hann kemur aftur í skólann.
- Nemendaverndarráði tilkynnt um aðstæður í samvinnu við forráðamenn svo styðja megi barnið sem best

Alvarleg slys aðstandenda nemanda:

- Skólastjóri eða kennari barnsins fær staðfestingu á slysinu hjá forráðamanni nemandans.
- Upplýsingum er komið til annarra starfsmanna sem málið varðar.
- Áfallaráð fundar um málið og ákveður í samráði við forráðamenn hvernig unnið skuli að málinu.
- Aðilar úr áfallaráði aðstoða kennara við að undirbúa bekkinn hvernig tekið er á móti barninu þegar það kemur aftur í skólann. Alúð og aðgæsla viðhöfð.

Andlát aðstandenda nemanda:

- Skólastjóri eða umsjónakennari fær staðfestingu á andlátinu hjá sóknarpresti eða forráðamanni nemandans
- Upplýsingum er komið til þeirra starfsmanna sem málið varðar.
- Mjög áríðandi er að bera allar aðgerðir skólans undir viðkomandi forráðamenn til samþykkis og hafa þá með í ráðum frá upphafi.
- Áfallaráð kallað saman á stuttan fund þar sem ráðið skiptir með sér verkum og

ákveður fyrstu viðbrögð skólans.

- Skólastjóri upplýsir allt starfsfólk skólans um andlátið.
- Skólaritari skólans sér um að tilkynna þeim sem fjarri eru.
Umsjónarkennari/deildarstjóri sér um áframhaldandi vinnu með námshópnum en getur þó alltaf leitað til aðila úr áfallaráði um aðstoð.
- Bekkurinn undirbýr samúðarkveðju.
- Skólinn sendir samúðarkveðju til nemandans og fjölskyldu.
- Áfallaráð tekur ákvörðun um hvaða fulltrúi skólans verði við útförina.
- Aðili úr áfallaráði ásamt umsjónakennara heimsækir nemandann og færir honum gjöf (t.d. kert, blóm og kort frá bekknum).
- Áfallaráð aðstoðar umsjónakennara við undirbúning þess að nemandinn mæti í skólann aftur til að auðvelda endurkomu hans.

Vinnutilhögun áfallaráðs ef áfall verður hjá starfsmönnum og aðstandendum starfsmanna

Alvarleg veikindi starfsmanns skólans:

- Skólastjóri/áfallaráð ákveður í samráði við viðkomandi starfsmann hvernig tilkynna skuli samstarfsfólki og börnum veikindin (ef það á við).
- Mikilvægt að virða óskir starfsmanns varðandi þetta.
- Athuga með heimsóknir og annan stuðning.
- Benda á réttindi og ytra stuðningsnet.

Alvarlegt slys starfsmanns skólans:

- Áfallaráð ákveður í samráði við viðkomandi starfsmann eða aðstandendur hans hvernig tilkynna skili samstarfsfólki og börnum eftir atvikum slysið.
- Athuga með heimsóknir og annan stuðning.
- Benda á réttindi og ytra stuðningsnet.

Andlát starfsmanns:

- Skólastjóri leitar staðfesta upplýsinga um andlátið.
- Kveikt er á kertum á starfsmannastofum
- Skólastjóri upplýsir allt starfsfólk skólans um andlátið.
- Skólaritari skólans sér um að tilkynna þeim sem fjarri eru.
- Gæta þarf að nán skyldmenni hins látna, sem eru við nám eða störf við skólann fái fregnina sérstaklega – ekki yfir hópinn.
- Áfallaráð fundar um hvernig tilkynna eigi nemendum andlátið.
- Ef umsjónarkennari fellur frá tilkynnir skólastjóri ásamt aðila úr áfallaráði og/eða sóknarpresti umsjónarbekk andlátið og hlúir að bekknum.
- Umsjónarmaður dregur fána í hálfra stöng þegar tilkynningin hefur borist öllum til eyrna.
- Áfallaráð tekur ákvörðun um hvernig upplýsingum um andlátið skuli komið til forráðamanna nemenda.
- Skólastjóri ásamt aðila úr áfallaráði fer heim til nánustu aðstandenda starfsmanns.
- Skólinn sendir samúðarkveðju til nánustu aðstandenda – minningagrein.

Andlát maka/barns starfsmanns:

- Skólastjóri leitar staðfesta upplýsinga um andlátið.
- Kveikt er á kertum á starfsmannakaffistofu
- Skólastjóri upplýsir allt starfsfólk skólans um andlátið
- Skólaritari skólans sér um að tilkynna þeim sem fjarri eru.
- Gæta þarf að nán skyldmenni hins látna, sem eru við nám eða störf við skólann fái fregnina sérstaklega – ekki yfir hópinn
- Ef maki/barn umsjónarkennara fellur frá tilkynna skólastjóri eða aðili úr áfallaráði

umsjónarhópnum andlátíð.

- Áfallaráð tekur ákvörðun um hvernig upplýsingum skuli komið til barnanna.
- Aðilar úr áfallaráði veita þeim kennara sem við bekknum tekur aðstoð næstu daga.
- Áfallaráð tekur ákvörðun um hvernig upplýsingum um andlátíð skuli komið til forráðamanna barnanna
- Skólastjóri fer heim til nánustu aðstandenda starfsmannsins, sendir samúðarkveðju til nánustu aðstandenda.

Slysaáætlun

Ef alvarlegt slys kemur upp við Dalskóla verður leitast við að umgangast alla hlutaðeigendur að virðingu og bera íhlutun og inngríp upp við aðstandendur.

- Öll minni háttar slys á nemendum skulu tilkynnt foreldrum jafnóðum símleiðis. Öll slys skulu skráð og geymd.
- Við alvarleg slys fer í gang verkáætlun þar sem fyrsti starfsmaður á slysstað tekur stjórn og tryggir næstu skref. Sjá myndrit á næstu síðu.
- Við alvarlegt slys skal starfsmaður skólans og skólastjóri, sé þess kostur, að fara á slysadeild til móts við foreldra.
- Skólastjóri er málsvari fyrir skólann gagnvart fjölmiðlum.
- Skólastjóri ræðir við starfsfólk, nemendur og aðra foreldra vegna slyssins.
- Starfsmenn skólans leggja sig fram um að halda ró sinni og halda ró í hópnum.

Við andlát starfsmanns, barns eða náins aðstandenda barns eða starfsmanns skal skólasamfélagið upplýst um andlátíð í samvinnu við nánustu aðstandendur (sjá nánar kaflann 7:10 áfallaáætlun) Áfallahjálpar verður veitt með þjónustumiðstöð ef mjög alvarlegt slys verður í skólanum, vegna náttúruhamfara í heimabyggð og annarra þeirra áfalla þar sem áfallahjálpar þarf að koma til.

Þjónusta sálfræðings eða annarra fagaðila í minningarstund er þegin í samvinnu við foreldrahóp barnanna. Sjá Áfallaáætlun hér að ofan í skjalinu.

Dæmi um alvarleg slys eru:

- Högg á höfuðið
- Högg á kvið
- Opnir djúpir skurðir
- Beinbrot
- Tannáverkar
- Stór mikil brunasár
- Mikið mar/miklar bólgur
- Miklir verkir
- Mikil blæðing

Allir starfsmenn Dalskóla sitja námskeið í FYRSTU HJÁLP og slysavörnum á tveggja ára fresti.

Til þess að fyrirbyggja slys er það í verkáætlun umsjónarmanns fasteigna að yfirfara skólalóðina daglega og skrá athugasemdir á þar til gert eyðublað.

Umsjónarmaður fasteigna hefur þá ábyrgð að fylgja eftir til Reykjavíkurborgar og sækja þjónustu þangað eða annað eftir atvikum svo lóðin sé án slysgildra eða skemmdra tækja

Viðbragðsáætlun almannavarna

Markmið áætlunarinnar er að tryggja samræmd skipulögð viðbrögð ef til inflúensufaraldurs eða annarra hamfara kemur. Hér þarf að styðjast við lög um almannavarnir nr.82/2008 Viðbragðsáætlun almannavarna segir fyrir um skipulag og stjórn aðgerða í DALSKÓLA í samræmi við áætlun Almennavarna um viðbrögð við inflúensu og viðbrögð við hamförum. Markmið og lög um sóttvarnir nr.19/1997.

Viðbragðsáætlanir skóla hafa samræmda uppbyggingu og sameiginlega kafla sem geyma almennar upplýsingar frá menntamálaráðuneyti, almannavarnardeild ríkislögreglustjóra og embætti sóttvarnalæknis. Skólinn setur svo fram sína eigin viðbragðsáætlun í samræmi við opinbera stefnu. Áætlunin verður endurskoðuð á fimm ára fresti, áætlunin verður kynnt starfsmönnum einu sinni á ári. Áætlunin er aðgengileg á heimasíðu skólans: www.dalskoli.is

Heimsfaraldur inflúensu

Allt frá 16. öld hafa heimsfaraldrar inflúensu riðið yfir heiminn að minnsta kosti tvisvar til þrisvar á öld. Á 20. öldinni riðu þrjú heimsfaraldrar inflúensu yfir. Sá fyrsti geisaði 1918 og var afar mannskæður. Hann var nefndur spænska veikin en talið er að 50-100 milljón manns hafi látið lífið af hans völdum. Hinir tveir heimsfaraldrarinnar riðu yfir 1957 og 1968 en ollu mun minna manntjóni. Á Íslandi gekk spænska veikin á suðvesturhluta landsins á tímabilinu frá október til desember 1918 en áður hafði væg sumarinflúensa gengið yfir 1918. Spænska veikin hófst í ágúst í Evrópu og Norður-Ameríku. 33

Talið er að um 60% Reykvíkinga hafi veikst af spænsku veikinni og að allt að 500 manns látist á landinu öllu. Íslendingar geta dregið nokkurn lærdóm af reynslu þjóðarinnar frá þeim tíma. Til að hindra útbreiðslu veikinnar voru settar ferðatakmarkanir og lokað var fyrir umferð um Holtavörðuheiði og einnig yfir Mýrdalssand. Með þessu tókst að hindra að veikin bærist til Norðurlands og Austurlands en til Vestfjarða barst hún með skipum.

Þar sem að fyrri faraldrar hafa riðið yfir á um 40 ára fresti og síðasti faraldur geisaði fyrir 40 árum hefur verið búist við nýjum faraldri í nokkurn tíma. Í apríl 2009 greindist nýr stofn inflúensuveiru í mönnum (H1N1) í Mexíkó og Bandaríkjunum. Þessi stofn breiddist nokkuð hratt út um

heimsbyggðina og olli vægum veikindum og nokkrum dauðsföllum. Á Íslandi greindust 46 tilfelli. Með forvörnum í formi bólusetninga er talið að tekist hafi að hefta þennan inflúensustofn.

Viðbragðsáætlanir skulu vera í samræmi við Landsáætlun vegna heimsfaraldurs inflúensu sem undirrituð var 28. mars 2008 og er að finna á www.almannavarnidr.is

og www.influensa.is

Markmið viðbragðsáætlunar hvers skóla

Viðbragðsáætlun vegna heimsfaraldurs inflúensu miðar að því að lágmarka áhrif inflúensufaraldurs og afleiðingar hans innan skólans með því að:

- Skilgreina mikilvæga verkþætti menntastofnunar og lykilstarfsmenn og staðgengla.
- Draga úr útbreiðslu faraldurs á vinnustaðnum og lágmarka smithættu.
- Styrkja nauðsynlega starfsemi og treysta innviði skólans.
- Upplýsa starfsmenn, nemendur og foreldra.
- Veita nauðsynlega fræðslu.
- Eiga samræmdar áætlanir vegna hugsanlegs samkomubanns og þar með lokunar skóla

Háskastig almannavarna

Viðbragðsáætlunum almannavarna er skipt í þrjú stig sem skilgreina alvarleika þess ástands sem steðjar að. Háskastigin eru: Óvissustig, hættustig og neyðarstig.

Til þess að gefa til kynna umfang almannavarnaviðbragða, þ.e. fjölda þeirra eininga sem virkjaðar eru í þágu almannavarna í hvert sinn, þörf fyrir víðtæka samhæfingu og fjölda stjórnstiga er hægt að skilgreina umfang á hverju almannavarnastigi með litum sem hér segir:

Grænt: Atburði er sinnt af fáum viðbragðsaðilum.

Gult: Alvarlegur atburður og sinnt af mörgum viðbragðsaðilum.

Rautt: Mjög umfangsmikill atburður á mörgum svæðum.

Þjóðarvá - hamfarir eða atburðir sem hafa áhrif á mörg umdæmi á sama tíma.

Með hliðsjón af þessu taka sóttvarnalæknir og ríkislögreglustjóri ákvörðun um umfang aðgerða hverju sinni og upplýsa viðbragðsaðila.

Óvissustig – Athuganir, mælingar, hættumat

Skilgreining:

Nýr undirflokkur influensuveiru greinist í mönnum en sýking milli manna er ekki þekkt nema í undantekningartilfellum og þá við mjög náið samband.

1. Ráðstafanir ákveðnar af ríkislögreglustjóra og sóttvarnalækni með hliðsjón af alvarleika faraldurs.
2. Samráð / samstarf er við mikilvæg erlend samtök og stofnanir.
3. Samráð / samstarf milli innlendra stofnana, samtaka, fyrirtækja og félaga.
4. Skráning upplýsinga um staði þar sem sýking (H5N1? – önnur sýking?) hefur komið upp.
5. Athugun á birgðastöðu matar, lyfja og annarrar nauðsynjavöru.
6. Athugun á boðleiðum, fjarskiptum og fleiru þess háttar.
7. Æfingar, almannavarnaæfing, minni æfingar innan stofnana og / eða hjá aðilum, sem hafa sameiginleg verkefni.

Hættustig – Viðbúnaður vegna hættu

Skilgreining:

1. Engin staðfest sýking hérlendis.
2. Litlar hópsýkingar af völdum nýs undirflokks influensuveirunnar brjótast út hjá mönnum á takmörkuðu svæði en veiran virðist ekki hafa lagað sig vel að mönnum.
3. Umtalsverðar hópsýkingar brjótast út hjá mönnum en þær eru enn staðbundnar. Vísbendingar eru um að veiran aðlagist mönnum í vaxandi mæli en þó ekki þannig að umtalsverð hætta sé á heimsfaraldri.

Ráðstafanir ákveðnar af ríkislögreglustjóra og sóttvarnalækni með hliðsjón af alvarleika faraldurs.

Ráðstafanir ákveðnar af ríkislögreglustjóra og sóttvarnalækni með hliðsjón af alvarleika faraldurs.

1. Ráðstafanir gerðar til að koma í veg fyrir að sýktir einstaklingar komi til Íslands.
2. Komi fólk frá sýktum svæðum til Íslands fer fyrsta læknisrannsókn fram í flughöfnum (Keflavík) og höfnum.
3. Söfnun og úrvinnsla faraldursfræðilegra upplýsinga.
4. Hugsanlega loka einhverjum höfnum / flugvöllum.
5. Heimasóttkví hugsanlega beitt gegn þeim sem eru einkennalausir en gætu hafa smitast.
6. Skip hugsanlega sett í sóttkví.

7. Skipulögð dreifing / taka fyrirbyggjandi inflúensulyfja meðal áhættuhópa íhuguð.

8. Athuga með heimköllun Íslendinga frá svæðum þar sem hópsýkingar af völdum nýs stofns inflúensu hafa brotist út.

Neyðarstig – Neyðaraðgerðir vegna atburða

Skilgreining:

Stofn inflúensuveirunnar hefur fundist í einum eða fleiri einstaklingum hérlandis eða heimsfaraldri hefur verið lýst yfir. Vaxandi og viðvarandi útbreiðsla smits meðal manna.

Ráðstafanir ákveðnar af ríkislögreglustjóra og sóttvarnalækni með hliðsjón af alvarleika faraldurs.

- Viðbragðskerfi að fullu virkjað.
- Samkomubann, lokun skóla o.fl.
- Útskrift sjúklinga af sjúkrahúsum.
- Skipulögð dreifing / taka fyrirbyggjandi inflúensulyfja meðal áhættuhópa.

Skammstafanir og orðskýringar:

AR	Sýkingatíðni
AVD	Almannavarnadeild
AVN	Almannavarnanefnd
CDC	Sóttvarnarstofnun Bandaríkjanna
CFR	Dánarhlutfall sjúkdóms
ECDC	Sóttvarnastofnun Evrópusambandsins
ESB	Evrópusambandið
LL	Landlæknisembættið
RLS	Ríkislögreglustjórinn
RÚV	Ríkisútvarpið
SST	Samhæfingarstöðin, Skógarhlíð
SVL	Sóttvarnarlæknir
WHO	Alþjóðaheilbrigðismálastofnunin
DMR	Dómsmálaráðuneytið
HBR	Heilbrigðisráðuneyti
MRN	menntamálaráðuneyti

Sóttvarnaráðstafanir

Heilbrigðisráðherra kveður á um samkomubann samkvæmt tillögu sóttvarnalæknis (sbr. 12. gr. laga nr. 19/1997). Almanavarnadeild ríkislögreglustjóra sér um framkvæmd samkomubanns í samvinnu við dómsmálaráðuneyti og lögreglustjóra. Í samkomubanni felst að fjöldasamkomur eru óheimilar, s.s. fundarhöld, skólastarf, skemmtanir á borð við dansleiki, leiksýningar og reglulegar guðsþjónustur. Samkomubann er sett samkvæmt nánari fyrirmælum sóttvarnalæknis. Þegar ekki eru lengur forsendur fyrir samkomubanni afléttir heilbrigðisráðherra því samkvæmt tillögu sóttvarnalæknis.

Heilbrigðisráðherra er heimilt að fenginni tillögu sóttvarnalæknis að takmarka ferðafrelsi manna með því að grípa til afkvíunar byggðarlaga og landsins alls og einangrunar sýkra manna, sbr 12. gr. sóttvarnalaga nr. 19/1997. Sóttvarnalæknir gefur fyrirmæli um nánari tilhögun takmarkana á ferðafrelsi. Almanavarnadeild sér um framkvæmd þessara ráðstafana í samvinnu við dómsmálaráðuneyti og lögreglustjóra.

Háskastig WHO.

HÁSKASTIG WHO

Stig heimsfaraldurs	Markmið aðgerða
<p>Skeið milli heimsfaraldra:</p> <p>STIG 1: Enginn nýr inflúensustofn að greinast í mönnum.</p> <p>STIG 2: Enginn nýr inflúensustofn hefur greinst í mönnum. Stofn inflúensu geisar í dýrum og talinn geta ógnað mönnum</p>	<p>Styrkja viðbúnað við heimsfaraldri</p> <p>Lágmarka hættu á smiti, uppgötva og tilkynna slík smit án tafar</p>
<p>VIÐVÖRUNARSTIG</p> <p>STIG 3: Nýr stofn inflúensuveiru hefur greinst í mönnum en ekki er vitað til þess að hann berist manna á milli nema í undantekningartilfellum og þá við mjög náið samband manna</p> <p>STIG 4: Litlar hópsýkingar brjótast út hjá mönnum á takmörkuðu svæði af völdum nýs stofns inflúensu en virðist ekki hafa lagað sig vel að mönnum</p> <p>STIG 5: Umtalsverðar hópsýkingar brjótast út hjá mönnum en þær eru enn staðbundnar. Vísbendingar eru um að veiran hafi í vaxandi mæli aðlagast</p>	<p>Tryggja hraða greiningu á nýjum stofni veirunnar. Greina tilfelli fljótt og tilkynna þau án tafar. Hröð viðbrögð við fleiri tilfellum.</p> <p>Halda nýjum stofni innan afmarkaðs svæðis/upsprettu eða seinka útbreiðslu og vinna tíma til að bregðast við (bóluefni)</p> <p>Hámarksáhersla er lögð á að koma í veg fyrir eða seinka útbreiðslu og ef mögulegt er afstýra heimsfaraldri og vinna tíma til að hinda í framkvæmd</p>

mönnum, þó ekki í þeim mæli að umtalsverð hætta sé á heimsfaraldri	sóttvarnarráðstöfum
SKEIÐ HEIMSFARALDURS STIG 6 Heimsfaraldur. Vaxandi og viðvarandi útbreiðsla veirunnar	Draga úr áhrifum heimsfaraldurs eins og unnt er

Virkjun viðbragðsáætlana skóla

Tilkynntar breytingar á háskastigi sem kalla á sérstök viðbrögð skóla á tilteknu sóttvarnasvæði eða landinu öllu verða staðfestar af menntamálaráðuneytinu með tilkynningu í fjölmiðlum og á heimasíðu þess www.menntamalaraduneyti.is og eftir atvikum með tölvupósti til skólastjórnenda og sveitarfélaga.

Viðbúnaður í einstökum skólum. Til þess getur komið að gera verði breytingar á skólahaldi í einstökum skólum án þess að tilkynnt hafi verið um breytt háskastig, t.d. vegna mikilla forfalla. Skólastjórnendur bera ábyrgð á slíkum breytingum með hefðbundnum hætti. Eðlilegt er að haft sé samráð við sóttvarnalækni á svæði skóla áður en veigamiklar breytingar á skólahaldi vegna influensu eru ákveðnar.

Afboðun. Þeir þættir viðbragðsáætlana skóla sem virkjaðir eru skulu ekki aflagðir fyrr en formleg boðun um það kemur frá yfirvöldum.

Helstu verkefni skóla á einstökum stigum

Óvissustig

Unnið að gerð viðbúnaðaráætlunar. Skólarnir upplýsa starfsfólk, nemendur og aðstandendur þeirra og aðra hagsmunaaðila um undirbúning og viðbrögð komi til hættu- eða neyðarástands.

Hættustig

Stjórnendur hvers skóla stýra starfsmönnum til þeirra verkefna sem lýst er í viðbragðsáætlun skólans um skólahald á hættustigi.

Neyðarstig (e.t.v. samkomubann)

Stjórnendur hvers skóla stýra starfsmönnum til þeirra verkefna sem lýst er í viðbragðsáætlun skólans um starfsemi hans á neyðarstigi. Komi til samkomubanns verður skólum lokað á tilteknu svæði eða landinu öllu.

Stjórnun og lykilstarfsmenn DALSKÓLA – Verkefni skólans

Dalskóli er skóli með börn frá 2ja ára til 12 ára í leik- og grunnskólastarfi ásamt frístundastarfi. Í

Dalskóla haustið 2013 eru 70 börn á leikskólaaldri og 110 börn á grunnskólaaldri og 43 starfsmenn. Í skólanum koma tónlistarkennarar frá Tónskóla Sigursveins og frá Skólahljómsveit Grafarvogs. Skólinn er í einni nýrri byggingu þar sem yngri börnin dvelja og í 15 lausum kennslustofum. Nemendur á grunnskólaaldri sækja sundtíma í Árbæjarlaug og íþróttatíma í Fylkishöll. Skólastjóri og stjórnunarteymi skólans auk áfallaráðs bera ábyrgð á virkjun almannavarnaráætlana.

Lykilstarfsmenn eru því:

Hildur Jóhannesdóttir skólastjóri og öryggistrúnaðarmaður, í áfallaráði

Kári Garðarsson aðstoðarskólastjóri og öryggistrúnaðarmaður, í áfallaráði

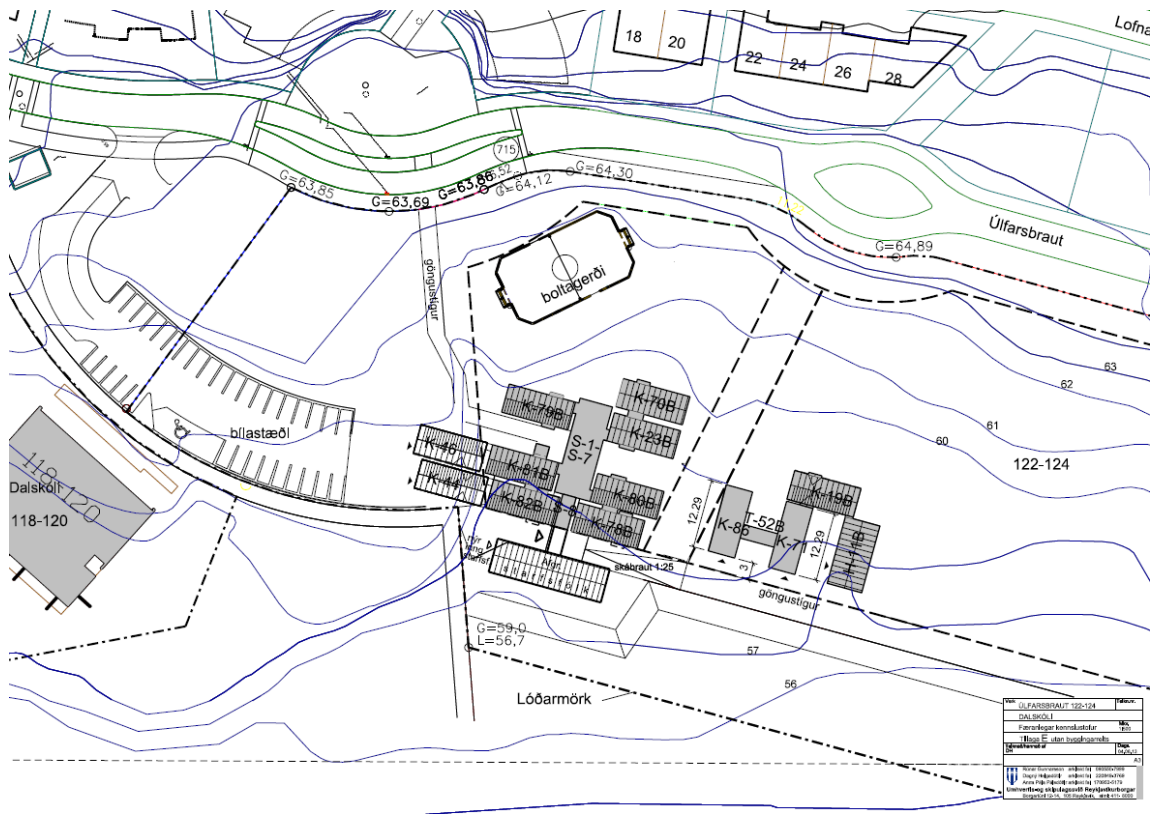
Sigrún Ásta Gunnlaugsdóttir aðstoðarskólastjóri og öryggistrúnaðarmaður, í áfallaráði

Skrifstofustjóri skólans, í áfallaráði

Jörgen Bendt Pedersen umsjónarmaður fasteigna og öryggistrúnaðarmaður

Starfssvæði skólans og umfang

Dalskóli er í suðurhlíðum Úlfarsfells, Reykjavíkurmegin, við Úlfarsbraut 118-120, 113 Reykjavík. Tveir aðalinngangar eru við skólann. Annar norðanmegin í Dalskólabyggingunni og hinn á suðurhlíð skálabyrpinganna sem við köllum HLÍÐ.

Viðbragðsáætlun Dalskóla vegna influensufaraldurs

Skólastjóri virkjar áfallaráð þegar Landlæknir og yfirvöld gefa út boð um að faraldur sé yfirvofandi.

- Í samvinnu við heilsugæslu Árbæjar og Grafarholts og skólahjúkrunarfræðing mun skólastjóri og stjórnendur skólans upplýsa starfsfólk og aðstandendur barnanna um influensuna, útbreiðsluleiðir, hvernig draga megi úr smitleiðum og kynni vel viðbrögð skólans og samfélagsins við váinni. Yfirvöld munu stjórna hinni fræðilegu upplýsingu sem verður öllum aðgengileg á heimasíðum stofnana og skóla.
- Starfsfólk fær sérstaka fræðslu um hvernig draga megi úr smitleiðum og hvernig þeir eiga að bregðast við veikist þeir sjálfir eða börnin. Skólahjúkrunarfræðingur og kennarar upplýsa börnin og fer það eftir aldri hvernig sú upplýsing fer fram.
- Sótthreinsigel verði aðgengilegt öllum ásamt upplýsingum um handþvott.
- Áhersla verður lögð á að eyða óþörfum ótta og tekið af málum af mildilegri festi.
- Stjórnendur fylgjast daglega með fyrirmælum sóttvarnarlæknis.
- Á óvissustigi: Umsjónarmaður fasteigna endurskipuleggur þrif á húsnæði. Hugað er að hreinlæti og smitleiðum. Lögð áhersla á plathansa og svuntur.
- Á hættustigi: Þá eru margir veikir og þá þarf að endurskipuleggja allt mannhald, einnig ræstingu.

- Ef kemur til lokunar skóla þarf að halda húsnæðinu hreinu svo hægt sé að opna með skömmum fyrirvara
- Hreinlæti í eldhúsi, matarskömmtun, einnota þurrkur og allt það sem hindrar smit verður endurskoðað gaumgæfilega

Hvernig er brugðist við ef barn veikist á skólatíma

- Strax haft samband við forráðmenn og þeir beðnir að sækja barnið, eldri börn mega fara ein heim með leyfi foreldra.
- Ef grunur er að barnið sé með meinta Inflúensuveiru eru foreldrar hvattir til þess að hafa strax samband við lækni.
- Nemandi skal ekki mæta í skólann ef hann er greindur með hina meintu veiru fyrr en 7 dögum eftir að einkenna hefur orðið vart.
- Ef nemandi mætir í skólann með veiruna eða vísbendingar um hana er haft samband við forráðamenn og þeir beðnir að sækja barnið strax og þeim jafnframt bent á mikilvægi þess að fylgja framanskráðum leiðbeiningum.

Veikindi starfsmanna

Starfsfólk Reykjavíkurborgar verður beðið um að fara eftir meðfylgjandi leiðbeiningum leiki grunur á smiti. Jafnframt er minnt á gildandi reglur um tilkynningar um veikindi starfsfólks til yfirmanna. Stjórnendur fylgjast náið með fjarvistum starfsfólks og nemenda og kanna orsök veikinda og hvort um umrædda Inflúensu sé að ræða. Starfsmenn eru sérstaklega hvattir til að fylgjast með eigin heilsu á næstu vikum og mánuðum. Ef grunur leikur á Inflúensumiti, þ.e. fram koma einkenni s.s. skyndilegur hiti, hálsæringi, hósti, beinverkir og höfuðverkur, þá gilda eftirfarandi leiðbeiningar:

- Starfsmaður fer heim.
- Starfsmaður leitar álits læknis hvort um Inflúensu geti verið að ræða.
- Starfsmaður kemur ekki til vinnu ef hann er greindur með Inflúensu fyrr en 7 dögum eftir að einkenna hefur orðið vart.
- Ef starfsmaður mætir til vinnu með Inflúensu eða vísbendingar um Inflúensu, er hann beðinn um að fara heim til að hindra útbreiðslu smits. Honum er bent á að fara að leiðbeiningunum hér á undan.

Rétt er að vekja athygli á því að ef einhver greinist með Inflúensuna á heimili starfsmanns getur hann mætt til vinnu ef hann er án einkenna.

Fjarvistir starfsmanna munu verða mestar þegar sýkingartíðni er hæst, eða u.þ.b. í 5. viku af y.þ.b. 12 vikum. Búast má við tveimur til þremur hrinum af influensufaraldri með nokkurra mánaða millibili

Skipulag afleysingakerfis lykilstarfsmanna ef til veikinda kemur hjá þeim

Ef skólastjóri veikist taka Sigrún Ásta Gunnlaugsdóttir og Kári Garðarsson aðstoðarskólastjórar við stjórn skólans. Ef allir stjórnendur veikast samtímis stjórnar skrifstofustjóri, sérkennarar og trúnaðarmenn skólanum.

Ef umsjónarmaður fasteigna veikist tekur reynslumesti skólaliðinn við hans verkefnum og skólastjórar verða til stuðnings

Ef yfirmaður mötuneytis veikist taka starfsmenn yfir, ef allir veikjast í mötuneyti skólans er reynt að manna eldhúsið annars verður keyptur matur utan úr bæ. Einnig gæti komið til greina að foreldrar nesti börnin sín meðan ástandið varir og fá endurgreiddan þann dagafjölda sem úr féll með því að reikningur komandi mánaðar verður lægri.

Komi til lokunar skólans

Kennt er í skólum eins lengi og hægt er. Hópar sem eru fámennir verða sameinaðir og þeim kennt saman. Nauðsynlegt er að halda uppi skólastarfi fyrir yngsta stig eins lengi og hægt er og eldri nemendur verða þá frekar sendir heim. Hægt er að senda þeim verkefni í gegnum tölvu til að vinna heima. Kennarar þeirra eru þá frekar nýttir til kennslu yngri barna. Einnig er afleysingakerfi skólanna nýtt til að manna sem flestar kennslustundir.

Það er ekki hægt að spá fyrir með vissu hvernig fjarvistir verða í skólanum. Það veltur á því hve skæðar farsóttir eru hverju sinni. Með skipulögðum vörnum, handþvotti, sprittgeli, fræðslu og hreinlæti er hægt að minnka hættuna á að skólum sé lokað.

Ákvörðun um lokun er tekin eftir að stjórnendur skólans hafa verið í sambandi við heilsugæslu í sínu hverfi (skólahjúkrunarfræðing) þar sem fylgst er með gangi mála. Ef til lokunar þarf að koma á ákveðnum tímamarki er haft samband við sóttvarnalækni og fræðslustjóran í Reykjavík. Ábyrgðin á ákvörðun er í höndum skólastjóra.

Lokun skóla

Skólastjóri tilkynnir lokun með tölvupósti til starfsmanna, foreldra/forráðamanna og daglegra samstarfsaðila skólans (Íþróttahús, sundlaug, skólabílar, Tónskála Sigursveins og Skólahljómsveitar Grafarvogs o.s.frv.).

- Foreldrar og börn af erlendum uppruna fá upplýsingar sendar heim á tungumáli sem þeir skilja, skriflega eða símleiðis.
- Auglýsing um lokunina er sett eins fljótt og unnt er á heimasíðu skólans og einnig send til Skóla- og frístundasviðs.
- Auglýsingar um lokun eru hengdar upp við alla innganga skólans á áberandi stað.
- Foreldrar fá einnig tilkynningu í gegnum Mentor.
- Auglýst er lokun skóla og opnun í fjölmiðlum ef brýn ástæða er talin til.
- Fundur er haldinn með starfsfólki um hlutverk þeirra í starfseminni á tíma lokunar.
- Hóp SMS sendingaþjónusta verður nýtt ef koma þarf skilaboðum hratt til aðila, t.d. til starfsmanna.
- Ávallt er tryggt að það séu starfsmenn til staðar á skrifstofutíma, á meðan á lokun stendur, til að svara í síma, svara tölvupósti og uppfæra upplýsingar á heimasíðu um stöðu mála.
- Tryggt er að húsvarsla sé virk á hverjum degi í skólanum. Einnig að húsnæðið sé hreinsað mjög vel og öll rými skólans ræst. Daginn áður en skóli er opnaður sé farið yfir allt húsið og það ræst fyrir komu starfsmanna og nemenda.
- Virkja áætlanir um skólastarf á tíma lokunar. Skólastjórnendur verða í sambandi við yfirvöld almannavarna komi til þess að húsnæði skólans verði nýtt í þágu almannavarna.
- Kennarar senda á hverjum degi póst til nemenda sem hafa aldur til að nýta sér fjarkennslu þar sem þeir senda verkefni og fá verkefni til baka. Einnig að setja nemendum fyrir í námsbókum það sem þeir geta unnið sjálfir.

Opnun skóla

Skólastjórnendur munu skipuleggja skólastarfið eftir opnun. Yfirfara þarf m.a. skóladagatal og kennsluáætlanir í kjölfar slíkrar lokunar. Slík vinna kann að taka nokkurn tíma. Hugað verður einnig að andlegu ástandi nemenda og starfsfólks í samvinnu við skólahjúkrunarfræðinga og sálfræðinga skólans. Lögð verður áhersla á að kenna strax eftir stundaskrá sé þess nokkur kostur.

Stuðst verður við eftirfarandi gátlista:

- Skólastjóri tilkynnir opnun með tölvupósti til starfsmanna, foreldra/forráðamanna og daglegra skólans (íþróttahús, sundlaug, skólabílar, Tónskóla Sigursveins og Skólahljómsveitar Grafarvogs o.s.frv.). Sett á heimasíðu skólans.
- Huga að aðstoð og áfallahjálpi fyrir þá sem eru að hefja skólastarfið á ný. (ath. leiðbeiningar til skóla og e.t.v. aðgang að áfallateymum).
- Kennarar fara yfir kennsluáætlanir og breyta þeim í samræmi við þann tíma sem nemendur hafa verið fjarverandi og ekki hefur verið hægt að kenna þeim í fjarkennslu.
- Þar sem kennarar vinna í teymum er nauðsynlegt að hafa starfsdag í upphafi opnunar skóla til að kennarar hafi möguleika á að vinna þá vinnu saman.
- Greina ástand starfslíðsins til að hefja reglubundið skólastarf að nýju.
- Gera áætlun um framhald skólastarfsins í samræmi við stöðu mála.
- Upplýsa alla hagsmunaaðila um áætlun skólans um framhald skólastarfsins.
- Undirbúa húsnæði fyrir kennslu í samræmi við leiðbeiningar heilbrigðisyfirvalda.
- Huga að heilsu og öryggi nemenda og starfsmanna, bregðast við sorg og ótta sem býr með mönnum eftir mikil áföll. Veita aðstoð eftir því sem við á.
- Hafa samráð við skólahjúkrunarfræðing/heilsugæsluna um viðbrögð við veikindatilfellum og varúðarráðstafanir fyrstu vikunnar eftir lok faraldurs.
- Yfirfara viðbragðsáætlun í ljósi reynslunnar.

Boðleiðir

Áríðandi er að halda boðleiðum opnum og halda skrifstofu skólans og símsvörun opinni. Tölvupósti verður einnig svarað. Lögð verður áhersla á að virkja vefsíðu skólans www.dalskoli.is og póstlista foreldra og barna. Upplýsingar verða einnig birtar hjá Skóla- og frístundasviði www.grunnskolar.is. Ef nauðsyn krefur er haft samband við foreldra símleiðis, sérstaklega ef um foreldra af erlendum uppruna er að ræða.

Skólastarf þrátt fyrir lokun skóla?

Dalskóli leggur áherslu á að skólanámskrá sé öllum aðgengileg á vef skólans. Kennsluáætlanir eru líka aðgengilegar og geta nemendur unnið áfram eftir því skipulagi sem þar er fram sett.

Kennarar/stjórnendur verða bæði í tölvu- og símasambandi við nemendur/foreldra ef til lokunar kemur. Kennarar munu útbúa leiðbeiningar fyrir nemendur auk annars sem þeir telja þörf á. Kennarar munu senda út verkefni og fylgjast vel með tölvupósti og svara honum eins fljótt og unnt er.

